

Placówki opieki długoterminowej – ważne ogniwo w epidemiologii zakażeń szpitalnych

Szpital Powiatowy w Wołominie

Zofia Żak-Puławska, Joanna Wejda, Małgorzata Purchała

Rodzaje placówek

I. Podmioty prowadzące działalność leczniczą zgodnie z Ustawą z 15.04.2011 r o działalności leczniczej z (Dz.U.11.112.654): w rodzaju stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne tzw.

Zakłady Opiekuńczo-Lecznicze

Zakłady Pielęgnacyjno-Opiekuńcze

**Oddziały opieki długoterminowej/
medycyny paliatywnej/hospicja**

**Funkcjonujące
w strukturach
SPZOZ**

/szpitala

**Funkcjonujące jako
odrębne placówki**

II. Podmioty nie będące podmiotami leczniczymi prowadzące działalność zgodnie z ustawą z dnia 12.03.2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U.09.175.1362 z późn.zm.) – **Domy pomocy społecznej**

III. Inne podmioty prywatne (pensjonaty, DPS, itp.) zarejestrowane zgodnie z ustawą o działalności gospodarczej

Definicje

Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy (ZPO)	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy (ZOL)	Hospicjum, Oddział opieki paliatywnej	Dom Pomocy Społecznej (DPS)
<p>Udziela całodobowych świadczeń zdrowotnych tj. pielęgnacja, opieka i rehabilitacja pacjentów niewymagających hospitalizacji,</p> <p>zapewnia</p> <ul style="list-style-type: none"> • produkty lecznicze potrzebne do kontynuacji leczenia, • pomieszczenia i wyżywienie odpowiednie do stanu zdrowia, <p>prowadzi edukację zdrowotną dla pacjentów i członków ich rodzin</p> <p>przygotowuje do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych</p>	<p>Udziela całodobowych świadczeń zdrowotnych tj. pielęgnacja, rehabilitacja pacjentów niewymagających hospitalizacji,</p> <p>zapewnia</p> <ul style="list-style-type: none"> • produkty lecznicze i wyroby medyczne potrzebne do kontynuacji leczenia, • pomieszczenia i wyżywienie odpowiednie do stanu zdrowia, <p>prowadzi edukację zdrowotną dla pacjentów i członków ich rodzin</p> <p>przygotowuje do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych</p>	<p>udziela wszechstronnej opieki zdrowotnej, psychologicznej i społecznej nad pacjentami w stanie terminalnym oraz ich rodzinami</p>	<p>świadczy usługi: opiekuńcze (udzielanie pomocy w podstawowych czynnościach życiowych, pielęgnację, w tym pielęgnację w czasie choroby, opiekę higieniczną, niezbędną pomoc w załatwianiu spraw osobistych, kontakty z otoczeniami bytowe i wspomagające</p>

Opieka długoterminowa (ODT):

- **Opieka długoterminowa obejmuje świadczenia realizowane w obszarze opieki zdrowotnej i społecznej, kierowane do osób:**
  - **Starszych >65 rż**
  - **Niepełnosprawnych fizycznie lub umysłowo**
  - **Wymagających pomocy w codziennych czynnościach życiowych.**

Domy Pomocy Społecznej

- Świadczą usługi, bytowe, opiekuńcze, wspomagające, edukacyjne w zakresie indywidualnych potrzeb, które są zgodne z obowiązującymi standardami
- Świadczone usługi są zazwyczaj całodobowe

Podstawy prawne opieki długoterminowej

- ❑ **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ 1 z dnia 23 . 08. 2012 r. nr 0 poz.27 w sprawie domów pomocy społecznej**
- ❑ **Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r (Dz. U. Nr 64 z 2004r. poz. 593).**
- ❑ **Ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej z dnia 8 grudnia 2006r. (Dz. U. Nr 249 poz. 1830)**
- ❑ **Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej z dnia 19 października 2005r. (Dz. U. Nr 217 poz.1830)**
- ❑ **ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹) z dnia 24 stycznia 2011 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu opieki paliatywnej i hospicyjnej Na podstawie art. 31d ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z [2008 r. Nr 164, poz. 1027](#), z późn. zm.2)**
- ❑ **Dziennik Ustaw z 2005r.Nr 217 poz1837**

Co określają akty prawne

- Sposób funkcjonowania
- Standard usług świadczonych przez dom
- Rodzaj wymaganych dokumentów do prowadzenia domu
- Wzór wniosku o wydanie zezwolenia na prowadzenia domu
- Tryb kierowania i przyjmowania osób ubiegających się o przyjęcie do domu

Co określają akty prawne:

- Zakres usług zgodny ze standardami dla danego typu domu
- Zawartość indywidualnego planu pracy domu
- Strukturę organizacyjną i szczegółowy zakres zadań poszczególnych typów domów
- Niezależnie od typu domu określa zakres świadczonych usług
- Szczegółowe warunki jakie muszą być spełnione w zakresie:
  - Usług bytowych
  - Wymagań do pomieszczeń i warunków sanitarnych
  - Wymagań indywidualnych pensjonariuszy
  - Uczestnictwa w szkoleniach zespołu terapeutyczno-opiekuńczego
- Określa tryb przyjmowania

Kto posiada uprawnienia do prowadzenia DPS

---

1. Jednostki samorządu terytorialnego
2. Kościół katolicki, inne kościoły, związki wyznaniowe oraz organizacje społeczne, fundacje i stowarzyszenia
4. Osoby prawne
5. Osoby fizyczne

Organem wydającym zezwolenie jest wojewoda na podstawie obowiązujących przepisów (wymagań) na czas nieokreślony

Rodzaje domów pomocy społecznej (definicje)

- Dla osób w podeszłym wieku
- Dla osób przewlekle somatycznie chorych
- Dla osób przewlekle psychicznie chorych
- Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
- Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
- Osób niepełnosprawnych

Zazwyczaj DPS są prowadzone łącznie z podziałem wiekowym:

- Dorośli
- Dzieci i młodzież

Domy dla bezdomnych

- Stanowią pomoc dla osób potrzebujących z ubogich warstw społecznych, pokrzywdzonych przez przypadki losowe oraz fizyczne lub psychiczne niezdolnych do podjęcia samodzielnej pracy.
- Mieszkańcy otrzymują pomoc w zakresie określonym dla działalności tych domów a przede wszystkim powrót do społeczeństwa i integrację z rodziną

Formy pomocy

- Możliwość całodobowego przebywania wraz z całym pakietem socjalnym
- Możliwość korzystania z porad specjalistów
- Szkolenia zawodowe
- Nauka życia w społeczeństwie (z zasadami higieny, organizowania wolnego czasu)
- Wsparcie duchowe
- Organizowane z podziałem na płeć potrzebujących

Domy dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej umysłowo i fizycznie

---

- Definicja wg WHO istotne obniżenie ogólnego poziomu funkcjonowania intelektualnego, oraz trudności w zachowaniu przystosowawczym, występujące przed 18 rokiem życia

Przeciętne dalsze trwanie życia

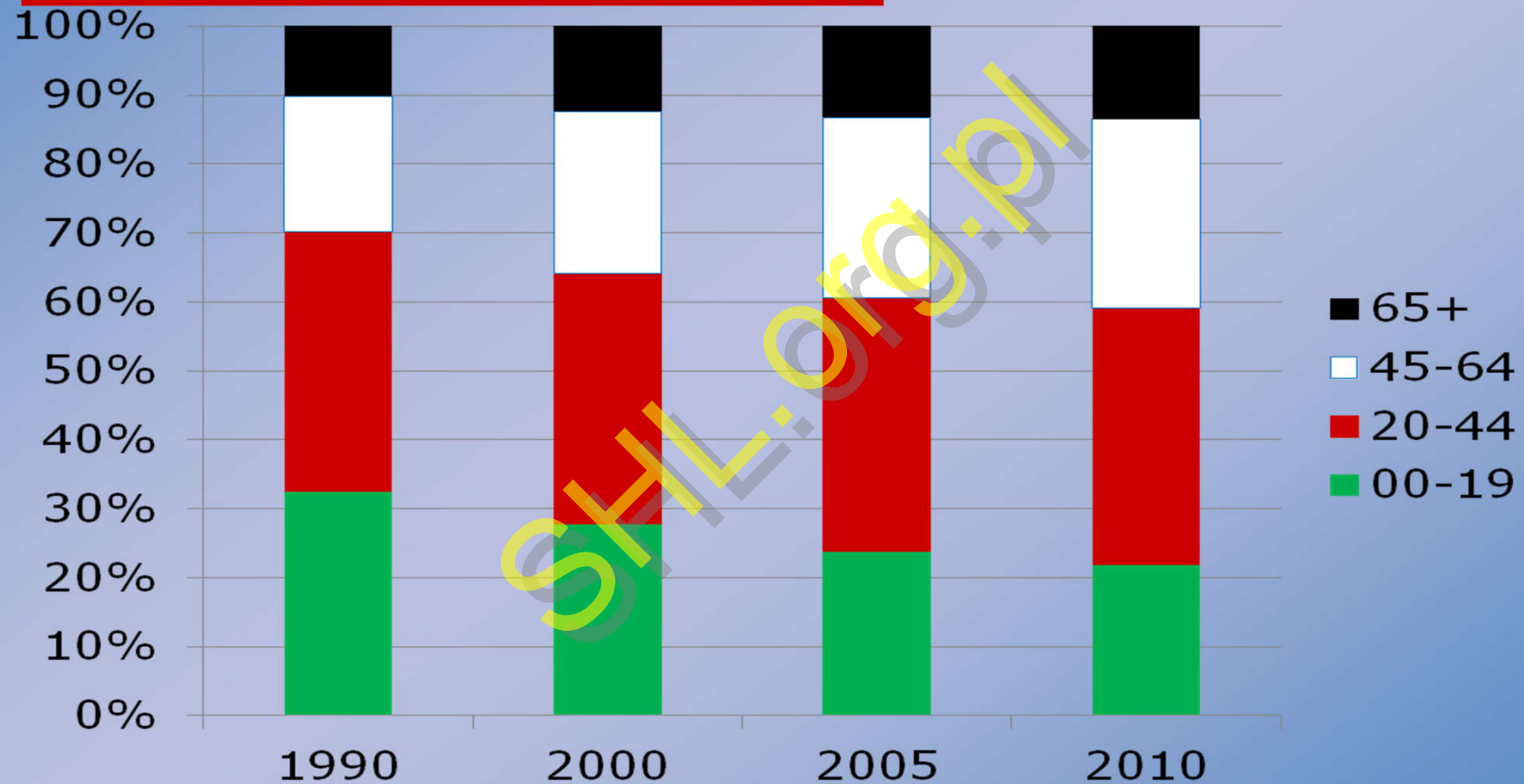
Rocznik demograficzny 2010, GUS

Starzenie się – choroby wieku podeszłego

- Definicja Starzenia się społeczeństwa wg GUS „Proces zwiększenia się ludności w starszym wieku w ogólnej liczbie ludności.”
  - **60-65 lat** - tzw. **próg starości**
  - **65 -75** – **starość**
  - **> 75 lat** – **wiek podeszły**
  - **> 90 rż** - **długowieczność**
- Na świecie systematycznie rośnie liczba osób starszych określa się, że liczba osób po 60 rż. na świecie zwiększy się **do 2 mld w 2050** roku co oznacza, że ludzi w podeszłym wieku będzie więcej niż dzieci
- Proces postępujący
- Zmniejszenie ludzkiej odporności
- Problemy zdrowotne: starości towarzyszy **wielochorobowość**

Struktura wiekowa ludności

Rocznik demograficzny 2010, GUS

Usługi medyczne świadczone mieszkańcom DPS

- Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy, prawo do korzystania ze środków publicznych, przysługuje osobom przebywającym w DPS i objętym powszechnym ubezpieczeniem zdrowotnym na zasadach obowiązujących dla każdego ubezpieczonego.

Opieka medyczna w DPS

- ❑ Wg danych na dzień 31.12.2011r.
- ❑ Wszyscy mieszkańcy DPS (26 697osób) sklasyfikowani wg.skali Barthel >40 punktów (ocena chorego pod względem jego zapotrzebowania na opiekę innych osób) tylko 9 112 zostało objętych opieką pielęgniarską a 3 959 oczekuje na objęcie taką opieką
- ❑ 65% osób jest pozbawiona dostępu do pielęgniarskiej opieki długoterminowej
- ❑ Wg Rozporządzenia MZ jedna pielęgniarka świadczyć powinna opiekę dla 12 pacjentów a w środowisku 6 pacjentów
- ❑ Zgodnie ustawą o pomocy społecznej dom może zatrudnić pielęgniarki, jednak nie są one uprawnione do udzielania świadczeń pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej, również świadczeń pielęgniarskiej opieki długoterminowej domowej gdyż nie są pracownikami zakładu ochrony zdrowia.

Świadczenia zdrowotne po65 roku życia

- Jedna trzecia świadczeń stanowi leczenie chorób wewnętrznych.
- Choroby wewnętrzne, chirurgia i kardiologia to ponad 50% wszystkich świadczeń medycznych.

Udział ludzi po 65 r.ż w wydatkach na leczenie

- Analiza demograficzna pokazuje że udział osób powyżej 65 roku w społeczeństwie rośnie i będzie rósł dalej.
- Wydatki na leczenie dla tej grupy wiekowej obejmują ok. 30% wszystkich wydatków, należą do jednych z większych, zatem należy oczekiwać, że wydatki na leczenie będą miały tendencje wzrostową.

Wniosek

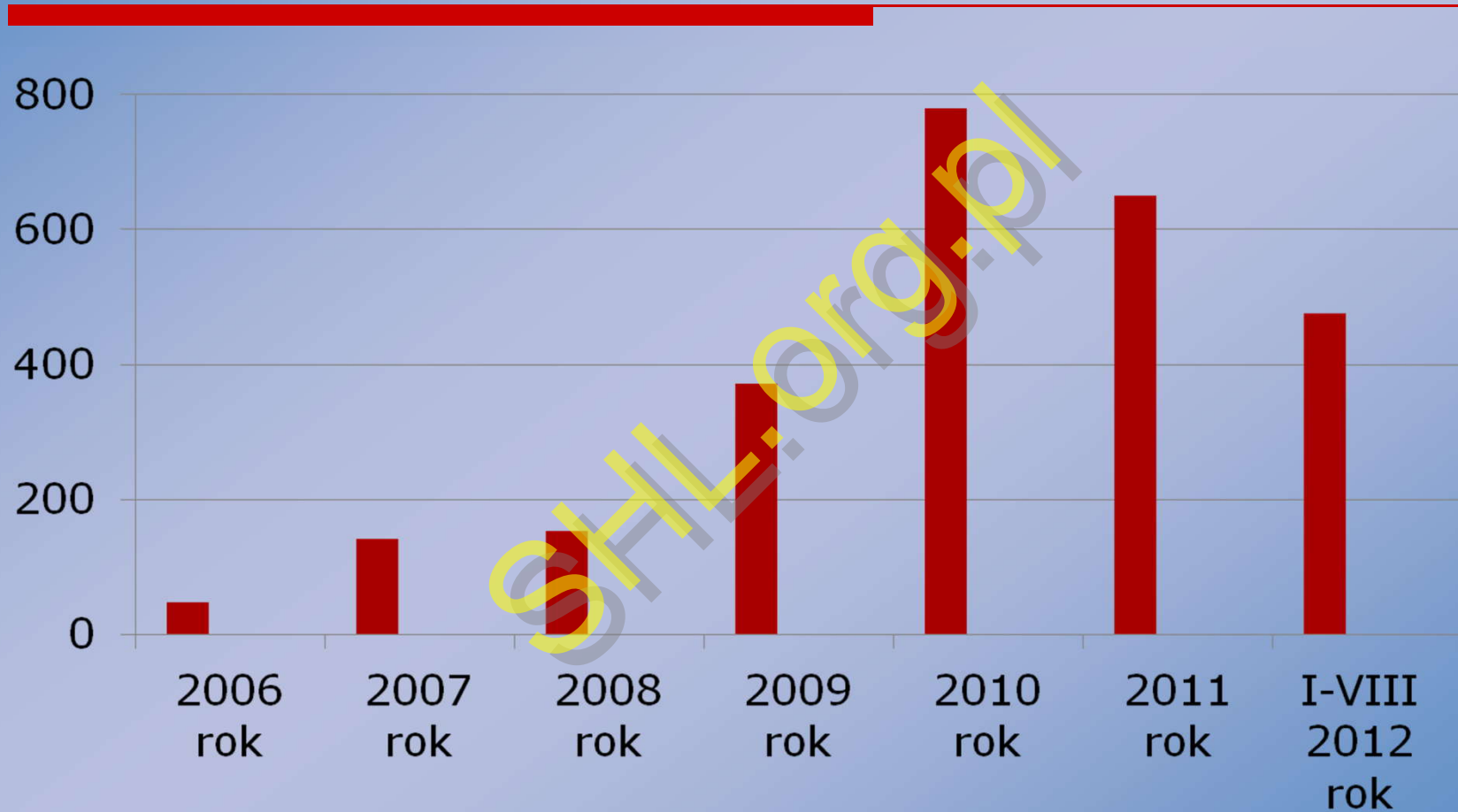
- Aktualny system finansowania nie uwzględnia rosnących kosztów opieki nad seniorami
- Szpitale nie są w pełni przygotowane do realizacji świadczeń u pacjentów z grup wysokiego ryzyka powikłań i zdarzeń niepożądanych, w tym np. zakażeń szpitalnych, itp.

Podejmowanie działań w ramach nadzoru nad zakażeniami

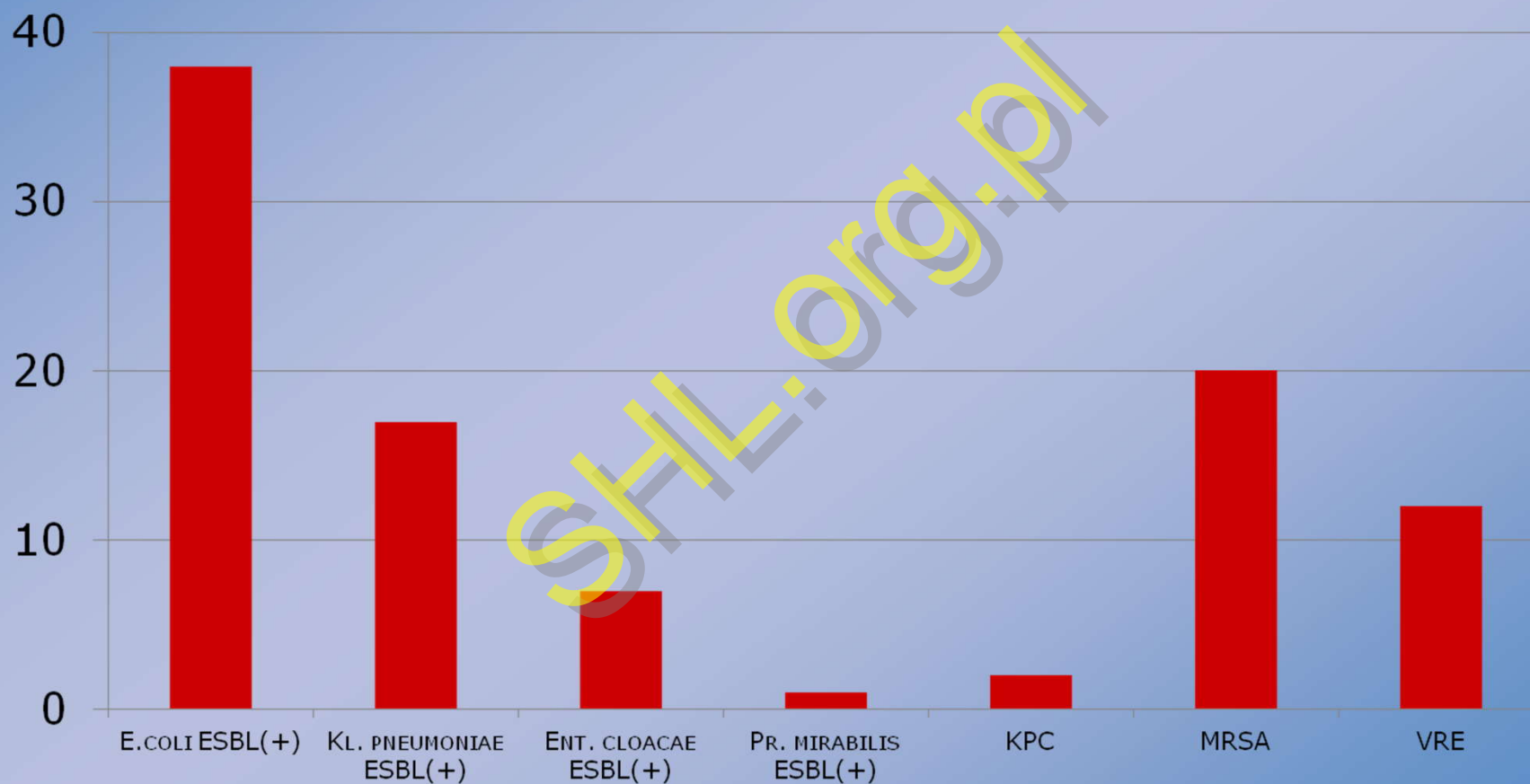
- ❑ Opracowanie i wdrożenie procedury pobrania badań od pacjentów z czynnikami ryzyka (z opieki długoterminowej)
- ❑ Opracowanie zasad postępowania ;z pacjentem, z wynikiem , z informacją
- ❑ Ustalenie zasad współpracy z laboratorium mikrobiologicznym

Badania w kierunku nosicielstwa drobnoustrojów z mechanizmami oporności

Nosicielstwo drobnoustrojów (I-VIII 2012r.)

Wnioski:

- Czy pacjenci przyjmowani do szpitala są dla tego szpitala zagrożeniem pod względem epidemiologicznym?
- W jaki sposób możemy próbować rozwiązać zaistniałą sytuację?

Dziękuję za uwagę